

права на здоров'я взагалі. А тому, ми вважаємо, що, основними правами, що виникають у сфері права на здоров'я є права, що формують найбільші групи суспільних відносин, що виникають під час здійснення права на здоров'я (право на охорону здоров'я, право на медичну допомогу, право на медичну інформацію).

Решта прав, які виникають у фізичної особи під час реалізації вказаних елементів-прав, можна характеризувати, як такі, що виникають у правовідносинах, щодо здійснення фізичною особою права на здоров'я, і тому можуть розглядатись, як похідні особисті немайнові права фізичної особи. Наприклад, звернення фізичної особи за медичною допомогою тягне за собою виникнення інших права: на вибір лікаря та медичного закладу, обрання методів лікування та інше. Разом з тим необхідно зазначити, що закріплення всіх цих спеціальних прав у сфері права на здоров'я у ЦК України, було б нелогічним, оскільки призводило б до складності регулювання у рамках цивільного права.

Список бібліографічних посилань

1. Чорноченко С. І. Право на здоров'я (цивільно-правовий аспект). *Вісник Запорізького юридичного інституту*. 1998. № 3 (5). С. 61–76.
2. Сенюта І. Я. Право людини на охорону здоров'я та його законодавче забезпечення в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Львів, 2006. 16 с.
3. Солдатенко О. В. Правове регулювання видатків на реалізацію конституційного права громадян на охорону здоров'я в Україні та країнах Центральної Європи : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2010. 411 с.
4. Власенкова В. В. Право на охорону здоров'я и медицинскую помощь в Российской Федерации : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. М., 2007. 21 с.
5. Прасов О. О. Право на медичну допомогу та його здійснення : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Запоріжжя, 2007. 196 с.
6. Цивільний кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.

Одержано 12.04.2019

УДК 347.724

Ліліана Василівна СІЩУК,

в. о. завідувача лабораторії проблем корпоративного права
Науково-дослідного інституту приватного права
і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України,
кандидат юридичних наук

СКЛИКАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Прийняття Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон) стало одним з необхідних етапів на шляху вдосконалення корпоративного законодавства. Нормативні положення Закону

спрямовані на диспозитивність у правовому регулюванні та на надання можливості учасникам товариства з обмеженою відповідальністю для створення власних правил і прийомів у системі корпоративного управління.

Щодо загальних зборів товариства, то законом визначено класичний підхід поділу скликання чергових та позачергових загальних зборів товариства з обмеженою відповідальністю. Чергові загальні збори, які є річними, скликаються протягом шести місяців наступного за звітним року, якщо інше не встановлено законом (ч. 2 ст. 31 Закону). Позачергові загальні збори можуть скликатися впродовж року з ініціативи виконавчого органу товариства, на вимогу наглядової ради товариств або на вимогу учасника або учасників товариства, які на день подання вимоги у сукупності володіють 10 або більше відсотками статутного капіталу товариства, що визначено у ч. 1 ст. 31 Закону.

Порядок скликання чергових загальних зборів товариства визначено у ст. 32 Закону. Відповідно до положень зазначеної статті хронологія їх скликання наступна:

- не менше ніж за 30 днів до дати проведення загальних зборів виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників товариства про їх проведення;

- не менше ніж за 10 днів до запланованої дати загальних зборів учасників виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників товариства про внесення змін до порядку денного.

Щодо позачергових загальних зборів, то *хронологія їх скликання визначена у ст. 31 Закону, а саме:*

- протягом 60 днів з дня, коли вартість чистих активів товариства знизилася більш як на 50 відсотків порівняно з цим показником станом на кінець попереднього року позачергові загальні збори скликаються виконавчим органом з його власної ініціативи;

- не пізніше 20 днів з дня отримання вимоги про проведення таких зборів учасниками товариства виконавчий орган зобов'язаний вчинити всі необхідні дії, визначені законом або статутом товариства;

- якщо протягом 10 днів з дня, коли товариство отримало чи мало отримати вимогу про скликання загальних зборів, учасники не отримали повідомлення про скликання загальних зборів учасників, особи, які ініціювали їх проведення, можуть скликати загальні збори учасників самостійно.

Особливістю правового регулювання порядку скликання загальних зборів учасників є те, що хоча зазначені положення закріплені в Законі, більшість з них носить диспозитивний характер з можливістю визначення інших положень у статуті товариства. Однією з позитивних новел є те, що хоча Законом передбачено, що скликання загальних зборів учасників здійснюється виконавчим органом (ч. 1 ст. 32 Закону), водночас зазначено, що статутом товариства може бути визначений інший орган. Оскільки Законом закріплено положення про те, що товариство з обмеженою відповідальністю може створювати наглядову раду за власним бажанням, то відповідно й завдання по скликанню та проведенню

загальних зборів може бути покладено саме на такий орган, якщо такі положення будуть прописані в статуті.

Разом із тим, деякі положення Закону викликають певні застереження щодо можливих зловживань з боку учасників товариства. Зокрема у ч. 3, 4 ст. 32 Закону зазначається, що у статуті товариства можна передбачити інший строк для повідомлення учасників товариства про проведення річних загальних зборів та інший спосіб повідомлення учасників про проведення таких зборів, ніж той, що визначений Законом. З наведеного випливає, що учасники можуть передбачити менший строк, ніж 30 днів, що необхідний для повідомлення учасників про організацію проведення загальних зборів, а також можуть визначити у статуті можливість повідомлення не поштовим відправленням з описом вкладення, а будь-яким іншим способом (звичайним поштовим повідомленням, електронною поштою, через Viber, WhatsApp, Skype чи іншим засобом зв'язку). Такі можливості на перший погляд є позитивними та дають право запровадити гнучкий механізм скликання загальних зборів учасників. Втім, як показує практика застосування в інших сферах, занадто спрощені моделі правового регулювання стимулюють зростання кількості зловживань правами учасників правовідносин. Адже затвердження правил статуту здійснюється учасниками, як правило, у стані «нормальних стосунків», проте конфлікт інтересів, що може виникнути в майбутньому, між тими ж учасниками може зумовити поле для зловживань тими локальними положеннями, які були спрямовані на ефективне здійснення корпоративного управління. Не складно змодельовати ситуацію, за якої учасник може бути не допущеним до участі в загальних зборах для вирішення певних питань через здійснення маніпуляцій щодо способів повідомлення про скликання загальних зборів учасників товариства.

Щодо можливості учасників товариства вносити зміни до порядку денного, то Законом визначено, що пропозиції учасника або учасників товариства, які в сукупності володіють 10 або більше відсотками статутного капіталу товариства, підлягають обов'язковому включенню до порядку денного загальних зборів учасників (ч. 7 ст. 32 Закону). Такі пропозиції не підлягають відхиленню виконавчим органом і мають бути додані до питань порядку денного. Якщо ж пропозиції подано учасниками, які володіють меншим відсотком статутного капіталу товариства (менше 10 %), то виконавчий орган товариства має право вносити чи не вносити такі пропозиції на власний розсуд. Водночас всі пропозиції учасників товариства виконавчий орган приймає на підставі рішення про включення запропонованих питань до порядку денного загальних зборів учасників.

При цьому Законом визначено, що виконавчий орган товариства зобов'язаний повідомити учасників товариства про внесення змін до порядку денного не менше ніж за 10 днів до запланованої дати загальних зборів учасників, якщо інший строк не встановлений статутом товариства, відповідно до частини четвертої ст. 32 Закону. З наведеного випливає, що такі строки можуть бути змінені статутом товариства, при чому на коротший строк.

Тим не менш, позитивною нормою цієї статті є те, що незалежно від зміни строків щодо повідомлення учасників про проведення загальних зборів чи про внесення змін до порядку денного, за виконавчим органом товариства закріплено обов'язок надати учасникам товариства можливість ознайомитися з документами та інформацією, необхідними для розгляду питань порядку денного на загальних зборах учасників.

Отже, законодавчі норми про скликання загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю в новій редакції є такими, що більш детально регламентують процедуру скликання загальних зборів учасників та носять диспозитивний характер із вказівкою на можливі способи зміни положень закону в локальних положеннях статуту товариства за рішенням всіх учасників товариства.

Список бібліографічних посилань

1. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19> (дата звернення: 02.04.2019).

Одержано 05.04.2019

УДК 347.1

Катерина Олегівна СКРИННІКОВА,

*старший викладач кафедри цивільного права та процесу факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук;*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3721-4462>

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Кожна людина має природне невід'ємне та непорушне право на охорону здоров'я. Відповідно до ст. 7 Основ законодавства України про охорону здоров'я, держава, згідно з Конституцією України, гарантує всім громадянам реалізацію їх прав у сфері охорони здоров'я. Держава не лише регламентує право на охорону здоров'я, а ще й гарантує нам захист такого права. Однак складно сказати що це питання є досить пріоритетним, оскільки в цій сфері до теперішнього часу не напрацьовано сталого працюючого механізму. Початок реформування покладено і в Україні проводиться медична реформа, проте вона спрямована на питання не пов'язані з відповідальністю медичних закладів за неякісні медичні послуги, і це не може не бентежити суспільство, оскільки якщо відсутній напрацьований механізм притягнення до відповідальності медичних закладів та її працівників у пацієнтів формується хибне враження не захищеності, а медичні заклади відчують в деяких випадках певну безкарність.